

Kopi

Finanskomiteen

Energi- og miljøkomiteen

Olje- og energidepartementet

Oslo, 18. oktober 2022

Regjeringen bryter budsjettavtalen med SV om energieffektivisering i bygg

Dette er et felles innspill fra 27 miljø-, forbruker-, arbeidstaker- og bransjeorganisasjoner til regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023.

Etter vår mening bryter regjeringen punkt 5 i budsjettavtalen med SV fra 29. november 2021:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en plan med et sett tiltak som skal redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030, og øke strømproduksjonen i bygg. Planen skal presenteres i forbindelse med statsbudsjettet 2023.»

Fremfor å lage en plan med ett sett tiltak som kutter energibruken i bygg med 10 TWh i 2030 fra et nivå på 79 TWh i 2015, i tråd med budsjettavtalen med SV, omdefinierer tilsynelatende regjeringen målet til kun å gjelde eksisterende bygg fra 2015 og eldre.

Å endre målet på denne måten mener vi er et brudd på budsjettavtalen, og vi ber derfor SV og Stortinget om å ikke akseptere dette. Spesielt fordi dette samtidig vil forverre strømpriskrisen, og gjøre det vanskeligere å nå mer langsiktige mål i energi- og klimapolitikken.

Det er den totale energibruken i bygg som må ned. Det er det som har betydning for kraftbalansen og strømprisene. Derfor er det viktig at SV og Stortinget fastholder at målet skal omfatte hele bygningsmassen.

Innspill til budsjettforhandlingene med regjeringen

De virkemidlene regjeringen har i sitt forslag til statsbudsjett gir ikke stor nok energibesparelse til å nå et mål om 10 TWh energisparing i bygg i 2030. Våre innspill når SV skal i budsjettforhandlinger er derfor at partiet stiller følgende konkrete krav:

- 1 milliard kroner til energitiltak i husholdninger i 2023, og herunder borettslag og sameier.
- En tilleggsavtale for Enova må på plass slik at Enova kan støtte kjente og velprøvde energitiltak.
- Gjeninnføre og utvide støtteordningene til energieffektivisering som Enova hadde for næringsbygg. Det vi trenger fremover er å sikre at bedriftene kan drive næringsvirksomhet i lokaler som er energieffektive.
- Energitilskuddsordningen må ikke bli en sperre for å gjeninnføre og utvide de brede støtteordningene til energieffektivisering i yrkesbygg gjennom Enova.
- Egne støtteordninger gjennom Husbanken for familier med lave inntekter som eier egen bolig.
- Nedtrappingsplan for minimum 10 TWh energisparing i bygg innen 2030 som viser hvordan man årlig når minimum 1,5 TWh reduksjon. Energifbruken i bygg skal reduseres fra et nivå på 79 TWh i 2015 til et maksimalt nivå på 69 TWh i 2030. Planen skal presenteres i forbindelse med revidert statsbudsjett 2023.

Regjeringen skaper forvirring om målet

Regjeringen var selv med å skape forventningene til en bred satsning på energieffektivisering og økt strømproduksjon i bygg, både gjennom media og når en enstemmig komite stod bak følgende vedtak Meld. St. 36 (2020–2021) med Tilleggsmelding (Energimeldingen):

«Komiteen har merket seg at regjeringen har varslet at den skal utarbeidet en plan med et sett tiltak som skal redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030 og øke strømproduksjonen i bygg. Planen skal presenteres i forbindelse med statsbudsjettet 2023. Regjeringen skal i statsbudsjettet for 2023 også redegjøre for arbeidet med enøktiltak i husholdningene. I denne sammenheng viser Komiteen til at regjeringen vil legge til rette for at husholdninger med lave inntekter også skal ha mulighet til få energioppgradert sine boliger, og vil styrke satsingen gjennom Husbanken til slike tiltak fra 2023.»

Når forslag til statsbudsjettet foreligger, skriver regjeringen:

«Vidare anslår NVE at energibruken i eksisterende bygg (bygningssmassen frå 2015) vil ligge ein stad mellom 72 og 68 TWh i 2030. Det er ein reduksjon på mellom 7 og 11 TWh samanlikna med energibruken i 2015.»

Regjeringen skriver i praksis at dagens virkemidler ikke er tilstrekkelig til å oppnå målet om 10 TWh energisparing i bygg i 2030, men kommer likevel ikke med et sett nye tiltak og virkemidler som sikrer at man når målet.

Tilleggsavtale med Enova

Det kom en gledelig nyhet 12. oktober fra Energi- og miljøkomiteen om at Stortinget ber regjeringen vurdere, i lys av den aktuelle strømsituasjon, å gi Enova et tilleggsmandat på å sikre støtte til moden teknologi som for eksempel varmepumper, etterisolering av deler av bygningskroppen, utskiftning av vinduer, batterier, bergvarme og lignende.

Enova-avtalen for perioden 2021 – 2024 har ikke et eget mål for energieffektivisering. Dette må inn i avtalen gjennom en tilleggsavtale. Enova må få endret sitt mandat slik at støtteordningene er innrettet for å utløse flest mulig kWh i yrkesbygg og husholdninger (herunder borettslag og sameier). Enova må få anledning til å støtte kjente og velprøvde energitiltak tilsvarende som for kommunale boliger i tilleggsavtale inngått januar 2022.

Markedssvikt defineres som en situasjon der fri konkurranse ikke bidrar til det samfunnsmessig mest effektive utfallet. På grunn av ulike typer markedssvikt i markedet for energitiltak, og for å få tilstrekkelig tempo i omstillingen, er det helt nødvendig med støtteordninger og andre virkemidler. Støtte til markedsintroduksjon og utvikling av ny teknologi er viktig, men ikke alene nok til at vi når målet for energisparing i bygg.

Med vennlig hilsen (se neste side)

Truls Gulowsen, leder, Naturvernforbundet

Tone Svendsen Endal, rådgiver energi, Zero

Anja Bakken Riise, leder, Framtiden i våre hender

Frode Pleym, leder, Greenpeace Norge

Benjamin Strandquist, seniorrådgiver, Bellona

Ragnhild Elisabeth Waagaard, leder for klima- og energiteamet, WWF Verdens naturfond

Inger Lise Blyverket, direktør, Forbrukerrådet

Bård Folke Fredriksen, adm.dir., Norske Boligbyggelags Landsforbund (NBBL)

Morten Andreas Meyer, generalsekretær, Huseierne

Guro Hauge, dir. bærekraft og samfunnspolitikk, Byggenæringens Landsforening (BNL)

Tone Tellevik Dahl, adm.dir., Norsk Eiendom

Daniel K. Siraj, konsernsjef, OBOS

Tore Strandskog, dir. næringspolitikk, Nelfo, en landsforening i NHO

Jan Olav Andersen, forbundsleder, El og IT Forbundet

Trond Markussen, president, Norges ingeniør og teknologorganisasjon (NITO)

Rolf Iver Mytting Hagemoen, daglig leder, Norsk Varmepumpeforening

Jøns Sjøgren, adm.dir., Byggevarerindustriens Forening

Frank Jaegtnes, adm.dir., Elektroforeningen

Marianne W. Røiseland, adm.dir., Rørentreprenørene Norge

Thor Lexow, adm.dir., VKE – Foreningen for Ventilasjon, Kulde og Energi

Frank Ivar Andersen, leder politisk avdeling, Byggmesterforbundet

Hilde Widerøe Wibe, daglig leder, Norske Trevarer

Heidi Finstad, adm.dir., Treindustrien

Einar Østhassel, fagsjef brønn- og spesialboring, Maskinentreprenørenes forbund (MEF)

Vigdis Sværen, daglig leder, Integra bransjeforening for automatisering og digitalisering

Yngvar Sjøetorp, daglig leder, Norsk solenergiforening

Ragnhild Bjelland-Hanley, seniorrådgiver, Norges Vel